

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามตัวแปร เพศ และระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา (ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวนทั้งสิ้น 2,200 คน
2. กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ใช้วิธีการจับฉลากที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ขนาดประชากร 2,200 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้จำนวน 350 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็นออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ เพศ และระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ใน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าร้อยละเพื่อศึกษาข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับ เพศ และระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา (ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6) ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง และหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง กรณี 2 กลุ่ม ใช้ค่าสถิติทดสอบค่าที (t - test) และกรณีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) ซึ่งถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม

จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง อย่างมีนัยสำคัญจะใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe'

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้าน ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้าน ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและ

ควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านกิจกรรม ของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่ามากที่สุดสอดคล้องกับ กัลยา ศรีปาน (2542) ที่ศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนพบว่าคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่ามากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนสอนตามหลักสูตร ที่ต้องสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนในการสอนในทุกกลุ่มสาระวิชา จึงทำให้การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่ามากที่สุด ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ค่อยเอื้ออำนวยในการใช้เป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมากนัก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้าน ด้าน

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพของสังคมไทย ครอบครัวและผู้ใหญ่มักให้ความสนใจใส่ในการอบรมบุตรหลานที่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ค่านิยมในสังคมไทยยังมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของเพศหญิงที่เบี่ยงเบนไปจากคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์จะทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับ และทำให้ได้รับความอับอาย ในขณะที่เดียวกันสังคมจะขัดเกลาและเปิดโอกาสให้เพศชายได้เรียนรู้ในเรื่องต่างๆ โดยไม่มีขอบเขตจำกัด ด้วยเหตุดังกล่าวเพศชายและเพศหญิงจึงมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์ (2520, หน้า 215) ที่ว่าลักษณะของสังคมไทย ผู้ใหญ่ให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานชายหญิงแตกต่างกัน โดยเด็กหญิงจะได้รับการเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด ได้รับการควบคุมและเข้มงวดกวดขัน ในขณะที่เด็กชายจะได้รับการอิสระ และควบคุมตนเองมากกว่า โอกาสการปลูกฝังจริยธรรมจากครอบครัวจึงน้อยกว่าเพศหญิงด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวม และด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรม พบว่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิภรณ์ แหยมรักษา (2546, หน้า 55) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชนจังหวัดนครปฐม พบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีพฤติกรรมความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยอยู่ในวัยเดียวกัน และในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การฝึกอบรมการปกครองนักเรียน ตลอดจนการได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียนเหล่านั้น เป็นไปในลักษณะแนวเดียวกัน ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิง โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านการ

จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรม พบว่าแตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุทธิภรณ์ แหม่มรักษา (2546, หน้า 56) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพบว่า นักเรียนที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีพฤติกรรมความรับผิดชอบแตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองธ ล้อมลาย (2550, หน้าบทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องคุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีช่วงชั้นที่กำลังศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน มีคุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนที่เรียนในชั้นสูงกว่าจะได้ประสบการณ์ในการเรียนและการทำกิจกรรมมากกว่า เพราะการศึกษานั้นทำให้บุคคลมีประสบการณ์ มีพัฒนาการทางความรู้ความคิด และมีจิตสำนึกที่ดีงาม ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรเขียนคำพังเพยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมติดบอร์ดหน้าห้องเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้อ่าน

2. โรงเรียนควรจัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วมที่เพียงพอ และสะอาดสะอาด
3. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยเน้นความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
4. โรงเรียนควรเน้นให้ครูเอาใจใส่ให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด
5. โรงเรียนควรดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อให้เหมาะกับการพิจารณาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในหลาย ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเรื่องบทบาทของครูในการสอดแทรกการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
2. ควรวิจัยพัฒนารูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ เช่น สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดการศึกษาเอกชน
3. ควรทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน